

η φωνή

της Φυλακτής

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΥΛΑΚΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ιδρυτής: † Ηλίας Δ. Παπαδούλης
Υπεύθυνος συντάκτης: Β. Γ. Γιαννάκος

Γραφεία: Ε.μ. Μπενάκη 71, ΕΞΑΡΧΕΙΑ
Τηλ. 36.00.506

Οκτ. - Νοεμβρ. - Δεκ. 1993
Έτος 11ο - Αρ. φύλλου 39

ΚΩΔΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

11 χρόνια συνεχούς έκδοσης συμπληρώνει η εφημερίδα μας «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ» τον επόμενο μήνα.

Το πρώτο φύλλο της εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 1983, με ιδρυτή και εκδότη τον αείμνηστο συγχωριανό μας και για πολλά χρόνια Πρόεδρο του συλλόγου Ηλία Δ. Παπαδούλη.

Η έκδοσή της ξεκίνησε με ενθουσιασμό και με τις καλύτερες προοπτικές, φιλοδοξώντας να φθάσει σε όλους τους συγχωριανούς και φίλους του χωριού μας και να μεταφέρει σ' αυτούς τόσο τα νέα του χωριού όσο και τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους. Στόχος της ήταν να καθιερωθεί σαν ένα μέσο επικοινωνίας και ενημέρωσης όλων των φυλακτιών και φίλων του χωριού μας όπου κι αν βρίσκονταν σ' οποιοδήποτε μέρος του κόσμου.

Το αποτέλεσμα αυτής της πραγματικά έξοχης προσπάθειας το γνωρίζουμε όλοι. Κατά γενική ομολογία, στα χρόνια αυτά που πέρασαν, η εφημερίδα πέτυχε τους στόχους της και οι φιλοδοξίες της έγιναν πραγματικότητα. Συγχωριανοί και φίλοι την αγκάλιασαν από την πρώτη στιγμή, κυρίως οι μεγαλύτεροι σε ηλικία, και οι αρχικές οικονομικές δυσκολίες γρήγορα ξεπεράστηκαν.

Ξεφυλλίζοντας, όμως, κανείς το αρχείο της εφημερίδας, εύκολα διαπιστώνει, ότι από τα πρώτα κιόλας χρόνια η εφημερίδα αρχίζει να παρουσιάζει προβλήματα και δυσκολίες στην έκδοσή της.

Τον αρχικό ενθουσιασμό των υπευθύνων για την έκδοσή της γρήγορα διαδέχθηκε έντονος προβληματισμός και ανησυχία, καθώς τα επανειλημμένα καλέσματα για βοήθεια δεν έβρισκαν ανταπόκριση σ' εκείνους κυρίως που απευθύνονταν. Σ' εκείνους, που πραγματικά μπορούσαν να βοηθήσουν σ' αυτή τη δύσκολη προσπάθεια, έκδοσης μιας τοπικής εφημερίδας με περιορισμένα θέματα για δημοσίευση.

Οι εκκλήσεις των κατά καιρούς υπευθύνων για ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 5

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΥΛΑΚΤΗΣ
ΚΑΙ Η «ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ»
ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ
ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

— Πατέρα, να με ξυπνήσετε νύχτα για να πάω να τραγουδήσω τα κάλαντα.

— Καλά, κοιμήσου τώρα.

Είχα κανονίσει με τον Τάσιο Κορκοπάρα ξάδελφο και παιδικό μου φίλο, να τραγουδήσουμε παρέα τον Άη Βασίλη. Θα περνούσε πολύ πρωί.

— Γυναίκα, να ξυπνήσουμε του πιδι ή να τ' αφήσουμε; Όξω χαλάει ο θιός τον κόσμο.

— Ξύπνα τον γιατί αλλιώς θα χαλάσ' του σπίτι'.

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΙ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΑ

Τα Κάλαντα (Άη Βασίλης)

Του Βασ. Γεωργ. Αλεξίου

Μέσα στον ελαφρό μου ύπνο άκουσα τη συζήτηση, πετάχτηκα απ' τη «σπρωματοάδα» που κοιμόμουν με τ' αδέρφια μου και άρχισα να ετοιμάζομαι.

— Ντύσ' καλά. Είναι κρύο κι βρέχ' πολύ, είπε ο πατέρας

μου.

Ντύθηκα όσο καλύτερα μπορούσα. Πήρα τα απαραίτητα σύνεργα, τη μαρούδα (σάκκα), το φακό και τη γκλίτσα και ξεκίνησα.

Ήταν ακόμα νύχτα. Δεν μπο-

ρούσα να προσδιορίσω το χρόνο, γιατί δεν είχα ρολόι. Άκουγα μακριά παιδικές φωνές και φασαρία. Έβλεπα φακούς και αναμμένα δαυλά. Τα σκυλιά γαύγισαν και τα παράθυρα άρχισαν δειλά - δειλά να φωτίζονται. Και τα παιδιά, παρέες - παρέες, άρχισαν το τραγούδι ξεκινώντας απ' τον Άη Γιάννη για να καταλήξουν στα Μηλαρέικα.

Το τραγούδι (τα κάλαντα)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 2

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ**ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ**

— Οικογ. Αθανασίου Γ. Γωγούλη την κόρη της Κωνσταντίνα-Ισαβέλλα.

— Οικογ. Αναστασίου Γ. Αποστολακούλη την κόρη της Γεωργία.

— Οικογ. Χρήστου Η. Μαγαλιού τον γιό της Μάριο.

— Οικογ. Γεωργίου Η. Πλιάτσικα την κόρη της Αθηνά.

— Οικογ. Αναστασίου Σ. Πρίτσα την κόρη της Ισαβέλλα.

Να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

— Ο Βούζας Δημήτριος με την Μουράτη Βαλεντίνα.

— Ο Τσιαμαντάς Αθανάσιος με την Τσιλουμήτρου Κυριακούλα.

Τους ευχόμαστε να ζήσουν και να ευτυχίσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Αυγέρος Αλέξανδρος του Ιωάννου ετών 72.

— Τσιαμαντά Αντιγόνη συζ. Δημητρίου ετών 85

— Μαγαλιού Αμαλία συζ. Γρηγορίου ετών 84

— Ξηροφώτος Χρήστος του Ιωάννου ετών 82

— Γιαννάκος Παναγιώτης του Ευαγγέλου ετών 57, από τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου μας και επί σειρά ετών μέλος του Διοικ. Συμβουλίου.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας και «Η Φωνή της Φυλακτής» εκφράζουν τη βαθιά τους λύπη και τα θερμά τους συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

ΔΩΡΕΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

Ο συγχωριανός μας Απόστολος Κων. Παπαδούλης από τη Σουηδία μας έστειλε 10.000 εισημέριδες μας σε μνήμη της αδελφής του Θεοδώρας.

Τον ευχαριστούμε.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Φίλες και φίλοι, συμπατριώτες και συμπατριώτισσες,

Θέλω ειλικρινά να σας ευχαριστήσω από τα βάθη της καρδιάς μου για τη μεγάλη τιμή και εμπιστοσύνη που δείξατε στο πρόσωπό μου, στις εκλογές του Οκτώβρη '93. Πράγματι, είναι μεγάλη τιμή για μένα, αλλά και μεγάλη η συμβολή σας για την εκλογή μου στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Θέλω απ' την πλευρά μου να απευθυνθώ σ' όλους σας και να σας διαβεβαιώσω ότι θα αγωνιστώ μ' όλες μου τις δυνάμεις για την πρόοδο και προκοπή του τόπου μας.

Και πάλι σας ευχαριστώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ
Βουλευτής Καρδίτσας

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ (Ανθασίλης)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελ. 1

υπό κανονικές συνθήκες ήταν ευχάριστο, ξεκούραστο και διασκεδαστικό, αλλά αυτή την παραμονή της Πρωτοχρονιάς του 1951 ο καιρός ήταν πολύ δύσκολος για κάτι τέτοιο. Αέρας, κρύο και ασταμάτητη βροχή. Εκείνο το αλησμόνητο πρωινό, λίγα παιδιά πήγαν να τραγουδήσουν. Ο Τάσιος δεν πέρασε να με φωνάξει και έτσι, παρά τις αντιρρήσεις του πατέρα μου, ξεκίνησα μόνος.

Μέχρι να φθάσω στον Άη Γιάννη έγινα μούσκεμα. Ανακατεύτηκα με τ' άλλα παιδάκια, που είχαν τα «μπλουκία» τους και άρχισε το τραγούδι.

Στα πρώτα σπίτια του χωριού άλλοι άνοιγαν αγουροζυπνημένοι και άλλοι είχαν τις «παπαλούδες» ζεστές, ακνιστές στην πόρτα για να τις πάρουμε.

Η μεγαλύτερη επιθυμία και χαρά μας ήταν να παίρνουμε χρήματα. Αυτό όμως γινόταν σε λίγα, σε ελάχιστα σπίτια.

Για να πάρεις τη δεκάδα, δεν έπρεπε να είσαι μόνος. Και εγώ που δεν είχα παρέα; Η νοικοκυρά έβγαине στην πόρτα και ρωτούσε:

— Πού είναι του μπλούκ'ς;

Δυο - δυο τα παιδάκια έπαιρναν τη δεκάδα τους κι έφευγαν. Οποιος έμνε τελευταίος και μόνος, χωρίς «μπλούκι» (ομάδα, παρέα), άρχιζε τα παρακάλια και το κλαψούρισμα. Μερικές φορές τα κατάφερνε να πάρει και μερικές τον έδιωχναν. Τις περισσότερες φορές αυτός που ήταν μόνος αναγκάζονταν να λέει ψέματα ότι είναι με κάποιον παρέα ή να απλώνει πρώτος το χέρι και ανάμεσα σ' απλωμένα χεράκια να παίρνει το νόμισμα και να φεύγει τρέχοντας κι ευχαριστημένος, γιατί τα κατάφερε.

Στα περισσότερα σπίτια αντί για χρήματα μας έδιναν διάφορα φαγώσιμα, όπως: κάστανα, παπαλούδες, καρύδια, ξυλοκέρατα, καραμέλες, σύκο, κουλουρίτσες καθάρεις ή καλαμποκίσιας, πλακούλες ζάχαρη ή ότι άλλο είχαν να δώσουν για να μη φύγουν τα παιδιά χωρίς να πάρουν κάτι. Γι' αυτό είπα ότι η μαρούδα ήταν απαραίτητα. Εκεί μέσα θα έπρεπε να μπουν όλα τα «καλούδια».

Η κακοκαιρία συνεχίζονταν αλλά εμείς συνεχίζαμε το τραγούδι, από σπίτι σε σπίτι, ζωηρά και ακούραστα. Σα να είναι σήμερα, το ξαναφέρνω στο νου μου, το νοσταλγώ, συγκινούμαι και το ξαναζώ σιγανοτραγουδώντας:

«Αγιοβασίλης έρχεται Γενάρης
ζημερώνει.

Βασίλ' μ' πούθεν έρχεσαι κι
α πούθε κατεβαίνεις;

Από τη μάνα μ' έρχομαι, σπου
δάσκαλου πηγαίνω.

Κι αν είσαι και γραμματικός
πες μās την αλφαβήτα.

Στην πατερίτσα πάτησε να πει
την αλφαβήτα.

κι η πατερίτσα 'ταν κλωρή κι
απόλυσε κλωνάρι,

κλωνάρι, χρυσοκλώναρο, χρυσο
κομπουδισμένο,

που το κομποδισ' ο Χριστός
με το δεξί το χέρι,

με το δεξί, με το ζερβί, με
τάγιο το Βαγγέλιο.

Του χρόνου».

Εκείνη ήταν η μοναδική φορά, απ' όσες τραγουδήσα, που δεν μπόρεσα να φθάσω μέχρι το τέλος. Η κούραση και η τσλαιπωρία, απ' το κρύο και τη βροχή που ιεξακολουθούσε να πέφτει, ήταν μεγαλύτερες απ' τη διάθεση που είχα για να συνεχίσω.

Έφθασα μέχρι τα «Σιατρεί-

κα». Η Νικολάικα όταν άνοιξε την πόρτα και με είδε σε κακή κατάσταση, αφού με κέρασε και πρότεινε να πάω στη φωτιά να ζεσταθώ, μου είπε:

— Τι καν'ς πιδάκι μ'. Τι τραγούδιμα θελ'ς. Δε γλεπ'ς απ' θα ζιπαϊά'ς; Γύρνα σπίτ'ς α-γλήγουρα.

Πράγματι εκεί σταμάτησα το τραγούδι. Γύρνα σπίτι. Κουρασμένος και τσλαιπωρημένος, αλλά χαρούμενος κι ευχαριστημένος. Όχι τόσο για τα κέρασματα που ήταν 15-20 δεκάρες σε χρήμα και η μαρούδα γεμάτη, όσο γιατί είχα εκπληρώσει μια ακατανίκητη επιθυμία που προέκυπταν από μια εσωτερική παρόρμηση για την τήρηση του παμπάλαιου αυτού εθίμου, που είχαμε κληρονομήσει απ' τους γονείς και τους παππούδες μας και τα οποία δυστυχώς στις μέρες μας έχει ατονήσει σε τέτοιο βαθμό, που φαίνεται σα να έχει ξεχασθεί.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Του Βασίλη Γ. Κυριτσά

ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΟΥΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΑΣ
ΤΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ!

Σε μια εποχή που το φυσικό περιβάλλον επιβαρύνεται συνεχώς και οι πλουτοπαραγωγικές πηγές της χώρας μας ελαττώνονται, η Ανακύκλωση —δηλαδή η αξιοποίηση των χρησιμοποιημένων υλικών που περιέχονται στα αστικά απορρίμματα— εξελίσσεται σε μια ουσιαστική και απαραίτητη λειτουργία της παραγωγικής διαδικασίας, αφού έτσι επιτυγχάνεται:

● Εξοικονόμηση πολύτιμων α-υλών.

● Εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων.

● Εξοικονόμηση συναλλάγματος.

● Ελάττωση της ποσότητας των σκουπιδιών (άρα και λιγότερες χωματερές).

● Προστασία του περιβάλλοντος. Αναλυτικότερα:

α) ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ:

Για να κατασκευαστεί 1 κουτί αλουμινίου χρειάζεται τόση ηλεκτρική ενέργεια, όση για να δούμε τηλεόραση επί 3 ώρες ή να λειτουργήσει ένα ψυγείο για 3 ώρες. Η ηλεκτρική ενέργεια που εξοικονομείται από την Ανακύκλωση κουτιών αλουμινίου, που πραγματοποιείται στη χώρα μας, είναι όση απαιτείται για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες 20.000 νοικοκυριών.

β) ΧΑΡΤΙ:

Για την παραγωγή 1 τόννου

χαρτιού χρησιμοποιούνται 2,2 τόννοι κορμών δέντρων, καταναλώνονται 280 κυβικά μέτρα νερού και 4.750 κιλοβατώρες ηλεκτρικού ρεύματος.

Με 1 τόννο ανακυκλωμένου χαρτιού σώζουμε περίπου 20 δέντρα και εξοικονομούμε 430 κυβικά μέτρα νερού, 150 κιλά περίπου πετρέλαιο και 2.500 κιλοβατώρες. Καλό είναι να γνωρίζουμε ότι:

Για την ανακύκλωση του χαρτιού πρέπει να συγκεντρώνουμε: εφημερίδες, περιοδικά, παλιά τετράδια και βιβλία (αφαιρώντας τα εξώφυλλα), φωτοτυπίες, μηχανογραφικό χαρτί κλπ.

Να μην συγκεντρώνουμε: χάρτινες συσκευασίες από γάλα, απορρυπαντικά, αναψυκτικά και σοκολάτες.

Για την ανακύκλωση του αλουμινίου πρέπει να συγκεντρώνουμε: Αλουμινένια κουτιά αναψυκτικών και μπύρας.

Να μην συγκεντρώνουμε: μεταλλικά κουτιά από κονσέρβες φαγητού, γάλατος και καφέ.

Η ανακύκλωση δεν είναι μια πολύπλοκη και δύσκολη διαδικασία. Είναι μία απλή συνήθεια, η συνειδητοποίηση ότι το αλουμινένιο κουτί και το χαρτί που χρησιμοποιήσαμε κλείνει όφελος και για μας και για τη χώρα μας.

...Περασμένα ξεχασμένα, θα έλεγε κανείς για τα παλαιά ήθη και έθιμα, που είχαμε στα χωριά μας. Μεταξύ των πολλών εθίμων, ήταν και τα νυχτέρια.

Πραγματικά, τα νυχτέρια ήταν μια καλή κι ωραία εθιμοτυπική απασχόληση, που την οργάνωναν, κυρίως οι κοπέλλες και οι γυναίκες μεταξύ τους, τότε στο δικό τους μακαλά, τότε στους άλλους μακαλάδες του χωριού. Εδώ, ας μου επιτραπεί να πω, πως τα νυχτέρια ήταν συνήθεια των ορεινών χωριών μας, κυρίως.

Τα νυχτέρια, είχαν διαφορετική λειτουργικότητα από χωριό σε χωριό, από περιοχή σε περιοχή, ανάλογα με το κέφι και την εργασία της γεωργικής και κτηνοτροφικής απασχόλησής τους.

Δυστυχώς τα νυχτέρια σήμερα, είναι μια ανάμνηση και μια «κουβέντα» μεταξύ των ηλικιωμένων στα χωριά μας ή και εκείνων που έρχονται τα καλοκαίρια και σε γενόμενες συζητήσεις, κάτι έχουν να θυμηθούν και να αναφερθούν για τα νυχτέρια, τα οποία ήταν συνηθισμένα με την τότε ζωή τους στο χωριό...

Τα πράγματα έχουν αλλάξει σήμερα. Ο κόσμος αραίωσε, τα χωριά (ιδιαίτερα τα ορεινά) έχουν ερημώσει, τα νειάτα έφυγαν, το σχολείο έκλεισε, η καμπάνα κτυπά για λίγους, τα χωράφια, κήπια, είναι εγκαταλειμμένα, η ζωή είναι δύσκολη, γέφυρα κορμιά σέρνονται στους δρόμους, όπου παλαιά ήταν μια ζωντανή σε κίνηση, πολυπεία. Στα άδεια καφενεία (δεν μιλάμε για δύο - τρεις μήνες του καλοκαιριού) παραμένουν ελάχιστα γεροντάκια και γερόντισσες που περιμένουν τον Ταχυδρόμο, για κανένα γράμμα ή κι αυτή την πενικρή σύνταξη του ΟΓΑ για να πάρουν κανένα φαγώσιμο ή κανένα κεράκι, για το άναμμα στα μνήματα προσφιλών προσώπων τους.

Αυτά, όμως έχει η ζωή. Το χθες ήταν ανάμνηση, το σήμερα κι αύριο, δεν γνωρίζουμε τι θα φέρει.

Αναφέρθηκα, πιο πάνω, πως τα νυχτέρια ήταν έθιμο των ορεινών χωριών μας και είχαν διαφορετική λειτουργικότητα από τόπο σε τόπο.

Θα προσπαθήσω να περιγράψω, όσα γνωρίζω κι άκουσα για τα νυχτέρια.

Πραγματικά τα πρόλαβα στο χωριό μου Φυλακτή (Σερμενικό) τα νυχτέρια κι ομολογώ, πως πολλά έρχονται στο νου μου. Αρκετή βοήθεια, είχα και από τον μπάρμπα μου Χρήστο

Λαογραφία

«Τα νυχτέρια»

Γράφει: Κώστας Στεφ. Παπής

Οικονομολόγος - Λαογράφος

Παππή, τον γνωστό τσέλιγκα του χωριού με το γραφικό σκουφάκι, τη σκαλιστή γκλίτσα και τα λαρισινά τσαρούχια του, που μας έρχεται άνοιξη - καλοκαίρι στο χωριό, γιατί το χειμώνα είναι στα γνωστά ΚΑΠΗ στην Καρδίτσα... αλλά η αγάπη του, για το χωριό είναι μεγάλη.

Τα νυχτέρια, ήταν άτυπη συνάντηση μεταξύ φιλενάδων, συγγενών, χωριανών, που μαζεώντουσαν σε σπίτια που τα όριζαν από πριν, τα προγραμματίζαν, ανάλογα με τις δουλειές τους.

Ήταν μια γιορτινή θραυιά, όπου όλοι οι καλεσμένοι (συνήθως γυναικείο στοιχείο) πολλά είχαν να πούνε, να κουβεντιάσουν, να μάθουν νέα για εκείνους που απουσίαζαν από το χωριό, για νέα που πράκτειται να συμβούν.

Τα νέα αυτά, άλλα ήταν ευχάριστα, άλλα δυσάρεστα, ανάλογα τι σκοπό επιτελούσαν. Έτσι, την επαύριο, θα έλεγε κανείς στις ρούγες, στο χωράφι, στο λόγγο, στο μύλο κ.α. τα κουτσομπολιά είχαν τον πρώτο λόγο. Εδώ, ας πούμε, πως σε πολλά λεγόμενα, έρχιχναν «μπόλικη» σάλτσα, για να τα μεγαλοποιήσουν και να τα δώσουν το νόημα που ήθελαν.

Βρέθηκα, πριν το Πάσχα στο χωριό μου κι ανταμώθηκα με τον μπάρμπα μου Χρήστο, στα λειβαδάκια και τον παρεκάλεσα να μου διηγηθεί μερικά πράγματα, για τα νυχτέρια, γιατί ξέρω, πως ο τσέλιγκας, σ' αυτά είναι «μάννα». Δεν μου καλά το κέφι, γιατί σαν λάτρης του ιδιόμορφου τραγουδιού, του βάζω καισέπα με τραγούδια που του αρέσουν, κι πρόθυμα μου αναφέρει.

— Ανηψέ, πάνε πολλά χρόνια πίσω' ήμουν νέος και θυμάμαι είχα πάει χειμώνας καιρός στα Καλύβια για κανένα σφάγιο (έκαμε τον χασάπη) κι στο γυρισμό, περνώντας αργά βράδυ από τα «Τσιαμαντέικα» σε γνωστό σπίτι, ακούω φωνές, γέλια, λαϊπούρες. Δεν φοβήθηκα, ούτε ο νους μου έβαλε κό μέσα, γιατί κατάλαβα, πως εδώ απόψε είχαν νυχτέρια!

Πλησιάζω κοντά στα «Σιατρέικα» πάλι σε γνωστό σπίτι, ακούω τραγούδια φωνές κ.ά. Α-

ντε, είπα μέσα μου, απόψε εδώ θα το κάψουν! φθάνω σπίτι' μου ανοίγει η κυρά Χρήστινα' η κόρη μου Καλλιόπη ήταν έτοιμη για να φύγει Για πού μαρί; Πάω για νυχτέρια στη θειά Ελένη, γιατί έχουμε νυχτέρια... Καλά' νάρθεις γρήγορα...

Τα νυχτέρια άρχιζαν συνήθως από φθινόπωρο και τελειωναν αρχές άνοιξης. Κρατούσαν δηλαδή αρκετό καιρό. Ίσως, οι απέλειωτες νύχτες του χειμώνα, έπρεπε να περνούσαν πιο ευχάριστα, να συνδυάζονταν με διάφορες αγροτικές δουλειές, να ξεκουραθούν λίγο, γιατί με τον ερχομό της άνοιξης τους περίμεναν αρκετές ασχολίες στα χωράφια και κήπια...

Αρχιζαν τα νυχτέρια το βράδυ και τελειωναν αργά ή πρωί ακόμα, ανάλογα με τα κέφια και τη δουλειά... Έπρεπε να φέρουν, για το καλό, προαιρετικά, διάφορα «καλούδια», όπως καρύδια, κάστανα, λιασμένα κορόμπλα, ξυλοκέρατα (καρούπια), αγρόμπλα, αγριόγκορτσα, μέλι, λίπα, καλαμπόκι, αλεύρι κ.ά., προφανώς, για να παρασκευάσουν διάφορα φαγώσιμα, γλυκά, πίπτες, γεύματα ανάλογα με τις επιθυμίες τους και τις επινοήσεις τους...

Σε αρκετά σπίτια συνήθιζαν να παρασκευάζουν το περιφρομένο «κατσαμάκι», φαγητό γνωστό στα ορεινά χωριά, με ανάλογη παρασκευή του. Ήταν πράγματι νοστιμότατο, γευστικό το κατσαμάκι, αρκεί να το πετύχεις και να έχει μέσα τα ανάλογα καρκεύματα.

Θυμάμαι αυτό το φαγητό, γιατί το έφαγα, αφού ο μακαρίτης πια πατέρας μου, το υπεραγαπούσε και ήθελε μόνος του να το φτιάχνει, βάζοντας μαύρο πιπέρι, πράσσο φιλοκομμένο...

Σήμερα, θέλω να πιστεύω, πως κάποιος μερακλής ακόμη θα το φτιάχνει, μόνο και μόνο για να θυμίζει παλαιά εποχή.

Στα νυχτέρια, οι γυναίκες, οι κοπέλλες, για να περνά η ώρα, αλλά και να έχουν όφελος, άρχιζαν από πλέξιμο, γνέσιμο, κέντημα, κουδάριασμα, ξύσιμο μαλλιών, λανάριασμα, ξεφλούδισμα καλαμποκιού κ.ά. μέχρι ύφανση στον εργαλειό, που τον είχαν στημένο

κάπου στο παράθυρο του σπιτιού, για να φτιάξουν μάλλινα ρούχα, για τη φαντασία τους. Τα κορίτσια, ανύπαντρα, ετοιμαζαν τα προικιά τους, οι γυναίκες έπλεκαν για τους ξενητεμένους κ.ά. Το φως ήταν λιγοστό. Πότε φώτιζαν τα κουτσούρια από το τζάκι, τότε η λάμπα και το γκαζούλι.

Εδώ είχαμε ποικίλα τραγούδια, που τα έλεγαν με πολύ ζωντανία, από καλαματιανά, κλέφτικα, μέχρι της τάβλας, ανάλογα με τα πρόσωπα που ήθελαν να αναφέρουν... γιατί ήταν κορίτσια αρραβωνιασμένα, για παντρεία, είχαν συγγενείς στα ξένα και γενικά τα «ταίριαζαν» ανάλογα τι καμμό ήθελαν να εκφράσουν...

Σε σχετικό λαογραφικό από την περιοχή Ολύμπου (Τσαρτσάνη), αναφέρεται και το εξής:

«Τα νυχτέρια λέγονταν και λανάρια, γιατί οι μεγαλύτερες σε ηλικία γυναίκες, έγραναν τα πλυμένα μαλλιά με τα χέρια τους κι ύστερα έφτιαχναν τις «απάλες» με τις οποίες έκαμαν τα «πιερίκια» τότε κοντρά κι τότε φιλά, ανάλογα με το πανί που ήθελαν να κάμουν ή το προόριζαν για κάπες, για θελέντζες, για ρούχα κ.ά. Τα πιερίκια ήταν μάλλον μαλλιά από τλούπες, που τα έγνεθαν, με τις κεντημένες κρανίσιες «ρόκες» με τα σκαλιστά σφουμπήλια...

Το σπιτόνι το έγνεθαν στο τσικρίκι για ύφανση, για να γίνει στρωτό το νήμα, για να ετοιμάσουν διάφορα εργόχειρα με το θελονάκι ή θελόνες, για πλέξιμο πουλόβερ, γελέκια, ζακέτες, κάλτσες, τερλίκια, φανέλλες, καζάκες κ.ά.

Ο εργαλειός ήταν στις δόξες του κι ασταμάτητα η σάιτα πήγαινε πέρα - δώθε από τα χέρια της κοπέλλας τραγουδώντας διάφορα τραγούδια, για να ετοιμάσει το πανί ή να φτιάσουν κουρελούδες, κουβέρτες, κελίμια, θελέντζες, μπατανιές, δισάκια, σακκιά, τροβάδια κ.ά.

Σχεδόν αυτή η δουλειά γινόταν σ' όλα τα χωριά του ορεινού όγκου, όπου βοηθούσε όλη η οικογένεια. Στα νυχτέρια δεν έλειπαν και τα σχετικά πειράγματα μεταξύ τους, τα τσακώματα και τα κακίσματα. Πάντως όλα αυτά ήταν εφήμερα, δηλαδή δεν κρατούσαν για πολύ, γιατί δεν ήθελαν να τα χαλάσουν μεταξύ τους, αφού ήταν συγγενείς, γειτονισσες, φιλενάδες και πολύ περισσότερο για να μην χαλάσουν αυτό το έθιμο, που τόσες χαρές τους έδινε. Άλλωστε, τα πειράγματα στα νυχτέρια

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

«Τα νυχτέρια»

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελ. 3

ρια γινόταν με καλή πρόθεση κι ακόμα, γιατί τα νέα που έρχόταν μέσα, από μικρά, τα έκαμαν μεγάλα, ανάλογα με το σκοπό, που ήθελαν να επιτελέσουν».

Εδώ, δεν θα ξεχάσω και τη μακαρίτισσα θεία μου Ολγα... που σαν το έφερνε ο λόγος για τα νυχτέρια, έλεγε: καλά ήταν αυτά, αλλά είχαμε και πολλά «μαναφούκια» λέξη πολύ συμπησιασμένη μεταξύ τους... Ακόμη, θα πρέπει να πούμε, πως είχαμε κι άλλες σκηνές στα νυχτέρια, όπως ήταν το νύσταγμα. Τότε, αν κάποια κοπέλλα νύσταζε κι απαλά έρχόταν ο υπνάκος, οι άλλες την σκούνηταν ή της έριχναν νερό ή της τραγουδούσαν!

Αν πάλι, τύχαινε, να νυστάζει η νύφη, τότε η πεθερά της της τραγουδούσε, λέγοντας: Ήρθες ύπνε, καλώς ήρθες να το στρώμα κι ακούμπα λίγο. Η δε νύφη της απαντούσε λέγοντάς της:

Αμα δε θράσει το καλαμπόκι εγώ δεν κοιμάμαι.

Αν πάλι η νύφη νύσταζε κι έπρεπε να ζυμώσει, την ζυπνούσαν ή την επενθύνιζαν με το εξής τραγούδι:

Σήκω κυρά νύφη μας, γιατί έχει φέξει, πότε θα ζυμώσεις τα εννιά ψωμιά για να προβοδίσεις στα εννιά μαντριά σου...

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ»

Τριμηνιαία εφημερίδα του εξωραϊστικού συλλόγου Φυλακτής Καρδίτσας
Έδρα: Αθήνα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αλεξίου Βασίλης
Αλεξίου Παναγιώτης
Αυγέρης Γιώργος
Γιαννάκος Βασίλης
Κυριτσάς Βασίλης
Μηλαράς Χρήστος
Παπαδούλης Τάσος

ΙΔΡΥΤΗΣ

† Ηλίας Παπαδούλης

Υπεύθυνος σύνταξης
Βασίλης Γ. Γιαννάκος
Φ. Πλυτά 8 115 22 Αθήνα
Τηλ. 64.49.344

Υπεύθυνος τυπογραφείου
Γ. Γαλαίος
Τζαβέλα 9-13, Αθήνα
Τηλ. 330.15.16

Τα νυχτέρια, συνήθως, τελείωναν, όπως αναφέραμε, αργά το βράδυ ή πιο πωρί, ανάλογα με τα κέφια και την εργασία που είχαν να κάνουν, πάντα με κέφια και τραγούδια.

Και τι τραγούδια δεν λέγονταν στα νυχτέρια! Από καλαματιανά, τσάμικα, κλέφτικα μέχρι της τάβλας, που τα τραγουδούσαν πολύ καλά, με σκοπό και μάλιστα σε διπλούς στίχους, πότε οι κοπέλλες και πότε οι παντρεμένες.

Στο νου μου έρχονται μερικά, όπως:

«Νάχα έναν ταχυδρόμο, να τον είχα βοηθό...». «Σε τούτο σπίτι που ήρθαμε, πέτρα να μη ραγίσει...». «Αγγέλου κραίνει η μάνα σου, δεν ξέρω τι σε θέλει...». «Ξύπνα περδικομάτα μου κι ήρθα στο μακαλά σου». «Λαλούν τα ορθίνια τρεις φορές κι οι πέρδικες πέντε...». «Γύραν πα απόσκια, έγυραν, Λελούδα μου στην αυλή σου». «Τι να τον κάνω τον θεό, που δεν καταλαβαίνει...» για να κλείσουν, συνήθως με το τελευταίο, το: «Νυστάξαν τα ματάκια μου, θέλουν να κοιμηθούν νε...».

Προσπάθησα να δώσω λίγα για τα νυχτέρια, γιατί πολλά έχει να αναφέρει κανείς, σ' αυτή τη συνάντηση της τότε εποχής. Παρέλειψα πολλά, όχι σκόπιμα... Πάντως, ήταν αξέχαστα τα νυχτέρια, γιατί είχαμε μια ζωντανή παράσταση στα χωριά μας, όπου ο κόσμος ήταν αγαπημένος, δεμένος με ταξύ τους, εκτιμούσε ο ένας τον άλλον, βοηθιόντουσαν μεταξύ τους, γενικά είχαν μια αρκετά καλή συνεργασία σχεδόν σ' όλες τις δουλειές τους.

Εδώ θα πρέπει να τελειώσω την αφήγησή μου, λέγοντας, πως ο χρόνος και οι καιροί άλλαξαν, ήρθε ο μαρσιμός στα χωριά μας, αραιώσε ο κόσμος πολύ, ιερημάθηκε ο πόπος, κορτάγιασαν οι ρούγες, στους δρόμους που χωριού που και που ακούς «καλιμέρα» (φυσικά δε μιλάμε τους καλοκαιρινούς μήνες), από τις λιγοστές μαυροτυμμένες γριούλες, γέροντες, για να θυμίζουν παλιές εποχές...

Ευχή κάνουμε, ίσως να ξαναζωντανέψουν τα χωριά μας, να γυρίσει ο κόσμος πίσω στις εστίες τους, αυτό κανείς δεν μπορεί να το προβλέψει, γιατί όλα μπορούν να συμβούν! Μακάρι αυτό να γίνει!

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Ατελιέ Υψηλής Ραπτικής
ΒΑΣΩ ΚΥΡΙΤΣΑ — ΚΑΛΛΗ
Κεδρινού 89
Αμπελόκηποι
Τηλ. 6130941

Τζάμια — Κρύσταλλα —
Καθρέπτες
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡ. ΜΑΓΑΛΙΟΣ
Κηπουπόλεως 9
Κηπουπόλη
Τηλ. 5737375

Ηλεκτρικά Είδη
ΑΠΟΣΤΟΛ. ΑΝ. ΜΑΓΑΛΙΟΣ
Φοινίκης 45 - 47
Σεπόλια
Τηλ. 5127379

— ΤΖΑΜΙΑ — ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
— ΚΑΘΡΕΠΤΕΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΑΝ. ΠΡΙΤΣΑΣ
Θηρών 202 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
Τηλ. 5726559

ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΑΝ. ΔΗΜ. ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ
Σπετσών 69 ΚΥΨΕΛΗ
Τηλέφ. 8224889

Μεταφρές — Μετακομίσεις
ΦΑΝΗΣ ΣΩΤ. ΚΥΡΙΤΣΑΣ
Τηλ. 2622892

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΣΤ. ΠΑΠΠΗΣ
Θηρών και Μ. Ψελλού 2
ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ
Τηλέφ. 5715379, 5748894

Σιδηρές Κατασκευές
ΑΘΑΝ. ΚΥΡΙΤΣΑΣ
Σπάρτης 6, Βριλήσια
Τηλ. 6447851

Ευλουργικές Εργασίες
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΠΡΙΤΣΑΣ
Τριάντη 4
Μπραχάμι
Τηλ. 9920198

ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΓΩΓΟΥΛΗΣ
Μεθοδίου 19 ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ
Τηλέφωνο 5721213

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΣΤΕΙΓΕΣ — ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΤΕΙΓΕΣ
ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΤΖΙΡΟΣ
☎ 66.66.309 Αμφίπολη Αττικής

ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΕΚΣΚΑΦΕΣ —
ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ
ΕΚΒΡΑΧΙΣΜΟΙ —
ΜΠΑΣΩΣΕΙΣ
ΚΑΝΑΛΙΑ

ΤΑΣΟΣ ΑΥΓΕΡΟΣ
Τηλ Γραφ. 5750.478
» οικ. 5753.284
Δωδεκανήσου 95 — Περιστέρι

Εργαστήριο Χρυσοχοίας
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΗΣ
Πραξιτέλους 1, 1ος όροφος
Τηλ. 32.18.247
ΣΥΝΤΑΓΜΑ — ΑΘΗΝΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
Μαρία Χρυσαφίδου —
Ξηροφώτου
Δευκαλιώνες 9Α
ΛΑΡΙΣΑ
Τηλ. 041 - 250008

ΕΛΕΝΗ ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΣΕ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ
ΓΥΑΛΙ
Σκρα & Μυκάλης 14
τηλ. 7668213

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
Αναλαμβάνει την πλήρη λογιστικών διδλίων όλων των κατηγοριών (Α' Β' Γ' Δ')
Εργατικά και Φορολογικά Θέματα

ΤΣΙΑΜΑΝΤΑ ΜΑΡΙΑ
Πτυχιούχος
Ανωτάτης Βιομ. Σχολής
Μαρασλή και Παπαναστασίου
Τηλέφ. 314.158
Τηλ. οικίας 313.773 Χαριλάου
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Καφενείο — Ουζερί
τα «ΑΓΡΑΦΑ»

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΥΖΑΣ
Πάρνηθος 24
Κυψέλη
Τηλ. 8625249

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ
ΑΝ. ΑΠ. ΜΑΓΑΛΙΟΥ και Σία
Κρέοντος 135, Σεπόλια
☎ 51.30.668

ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΜΗΤΣΙΟΥ
Εμμ. Μπενάκη 71, Εξάρχεια
☎ 36.00.506

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ο ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΕΤΑΙ

Του Βασ. Γεωργ. Αλεξίου

Όταν σήκωσα το ακουστικό του τηλεφώνου δεν μπορούσα να φαντασθώ ότι θα δοκίμαζα τέτοια έκπληξη και τόσο μεγάλη χαρά και συγκίνηση.

— Πειά σου, αγαπητέ παλιόφιλε. Μπορείς να μαντέψεις ποιός σου τηλεφωνεί;

Η κρυστάλλινη χαρακτηριστική φωνή του, το μόνο γνώρισμα που παραμένει αμετάβλητο στο πέρασμα του χρόνου στον άνθρωπο, τον πρόδωσε αμέσως.

— Φίλε μου μ' αφήνεις άναυδο. Και βέβαια σ' αναγνώρισα αμέσως. Πού βρίσκεσαι; Πώς είσαι;

— Στην Αθήνα. Θ' ανταμώσουμε, να τα πούμε.

Το ίδιο απόγευμα, την καθορισμένη ώρα, σε κάποιο κοσμικό κεντράκι βρεθήκαμε ο ένας απέναντι στον άλλο. Παρά τα χρόνια που πέρασαν, γνωριστήκαμε αμέσως. Αγκαλιές και φιλία. Συγκίνηση και δάκρυα. Πιάνουμε ένα τραπέζάκι σε κάποια γωνιά, δίνουμε την παραγγελία και αρχίζουμε τη συζήτηση, ενώ παράλληλα ο ένας περιεργάζεται τον άλλο. Μετά από τόσα χρόνια, στα άλλοτε ανέμελα και τρυφερά παιδικά μας πρόσωπα διακρίνονταν τα αλλαγμένα χαρακτηριστικά που δημιούργησε ο πανδαμάτωρ χρόνος. Ασπρισμένα μαλλιά, ρυτίδες στο πρόσωπο, προβληματισμένη έκφραση, κουρασμένο βλέμμα, σχετικώς παχάκια...

— Πέρασαν πάρα πολλά χρόνια, πάνω από τριάντα, άρχισε να λείπει ο καλός παιδικός μου φίλος, που είχε φύγει μετανάστευσε στο εξωτερικό. Οι δουλειές μου, οι υποχρεώσεις και οι συνθήκες εκεί ήταν τέτοιες που δεν μου επέτρεπαν να γυρίσω στην πατρίδα ούτε ως επισκέπτης. Και τώρα που το αποφάσισα απογοητεύθηκα.

— Γιατί;

— Για δύο λόγους. Πρώτο γιατί δεν βρήκα τα πράγματα όπως τα άφησα και όπως τα υπελόγιζα και δεύτερο γιατί διαλύθηκαν οι καλές εντυπώσεις που είχα γι' αυτά. Διαπίστωση, συνεχίζει, μεγάλη αλλαγή στη συμπεριφορά των ανθρώπων, στον τρόπο της ζωής τους, στα ήθη, στα έθιμα. Τη μεγαλύτερη όμως απογοήτευση, μπορώ να πω απόγνωση, την αισθάνθηκα, φίλε μου, όταν επισκέφθηκα το χωριό μας. Μέσα Νοεμβρίου, απόγευμα. Ο καιρός καλός ακόμη. Μπαίνω στο χω-

ριό. Νεκρική σιγή. Θα νόμιζε κανείς ότι οι άνθρωποι μετακόμισαν. Αλλαγμένο το χωριό, με πολλούς δρόμους, με ωραία νεοκτισμένα σπίτια, με τηλέφωνα, αλλά έρημο, χωρίς καμμία κίνηση, χωρίς ζωή. Πάω σπίτι μου, αλλά δυστυχώς και εκεί τα ίδια. Δεν με περίμενε κανείς. Στον τοίχο μόνο οι φωτογραφίες που μου θύμιζαν το παρελθόν. Το βραδάκι βγαίνω στα μαγαζιά. Οι άνθρωποι λιγοστοί. Νέοι ελάχιστοι. Σε κάθε μαγαζί βρίσκονται πέντε - έξι άνθρωποι. Τις περισσότερες φορές δεν μπορείς να κάνεις παρέα ούτε για χαρτιά. Και το χειρότερο, κλείνουν πολύ νωρίς και δεν έχεις που να περάσεις τις ατελείωτες ώρες της χειμωνιάτικης νύχτας. Άλλα ενδιαφέροντα δεν υπάρχουν κι έτσι η παραμονή εκεί γίνεται πλιγκτική και δύσκολη.

— Είναι δικαιολογημένη η στενοχώρια και η απογοήτευσή σου, του απαντώ. Από τότε που έφυγες, μετά το έργο του Μέγδοβα, άρχισε και η μεγάλη αιμορραγία της μετανάστευσης και ιδιαίτερα για το χωριό μας της εσωτερικής. Οι περισσότεροι εγκαταστάθηκαν στην Καρδίτσα και στην Αθήνα. Άλλοι στο Βόλο, στη Λάρισα και σε άλλα μέρη της Ελλάδας. Εκείνοι που τελικά είχαν μείνει στο χωριό άρχισαν να λιγοστεύουν. Μερικοί πήγαιναν κοντά στα παιδιά τους, ενώ άλλοι έπαιρναν το δρόμο για την άλλη ζωή. Έτσι σήμερα και ιδίως το χειμώνα ελάχιστοι κα-

τοκούν εκεί. Κάθε καλοκαίρι που μαζευόμαστε για διακοπές, έχουμε και απόντες. Και το πιο σημαντικό είναι ότι αυτοί που χάνονται δεν αναπληρώνονται από άλλους διότι στο χωριό δεν υπάρχει νεολαία. Το Δημοτικό Σχολείο έκλεισε, γιατί δεν υπάρχουν μαθητές, ενώ στα χρόνια μας είχε περί τους εκατόν πενήντα. Όταν είχαμε μαθητές δεν υπήρχε σχολείο. Τώρα που υπάρχει σχολείο δεν έχουμε μαθητές.

— Δεν φανταζόμουν ποτέ ότι η ζωή στο χωριό θα έφθανε σ' αυτό το σημείο. Θυμάμαι με νοσταλγία τα περασμένα, τα παλαιά, μονολογεί με παράπονο.

— Μην τα θυμάσαι τα παλαιά. Αυτά πέρασαν και δεν ξαναγυρίζουν. Εσύ θυμάσαι το χωριό όπως το άφησες, να σφίξει από ζωή. Θυμάσαι τα μαγαζιά γεμάτα κόσμο, με γλέντια και παιχνίδια. Τη Νεβρόπολη και το Λόγγο γεμάτα από ανθρώπους, ζώα και πετούμενα. Τις γειτονιές γεμάτες από γυναίκες, παιδιά, ζωντανά. Θυμάσαι τα νυχτέρια, τα γλέντια στα σπίτια, το ξεφλούδισμα του καλαμποκιού, τις γιορτές του χρόνου που πηγαίναμε επισκέψεις για το γλυκό ή το λουκούμι, τα σπενά δύσβατα δρομάκια, τις κοπέλες που χωριού που με τα ροδαλά τους πρόσωπα και τη βαρέλα στον ώμο που πήγαιναν στη βρύση για νερό. Θυμάσαι τα αλψμόνηπα έθιμα των Χριστουγέννων (γουρουνοχαρά, χαρτοπαίγνιο την παραμονή της Πρωτοχρονιάς,

φωτάδες, ζιαφέτια). Θυμάσαι... και τι δε θυμάσαι.

— Θυμάμαι, αποκρίνεται σα να συνέρχεται από λήθαργο, μελαγχολώ και ανησυχώ.

— Δεν αλλάζει τίποτα. Η ζωή συνεχίζεται. Πάει μπροστά, εξελίσσεται. Έχουμε πρόοδο. Όλα αυτά επηρεάζουν τη συμπεριφορά μας, μεταβάλλουν τα έθιμά μας και δημιουργούν πολλές απαιτήσεις. Η ικανοποίηση των απαιτήσεων όμως, με τα σημερινά δεδομένα, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με την παραμονή στο χωριό. Έτσι οι άνθρωποι αναγκάζονται να ξενιτεύονται, να χάνουν την ταυτότητά τους μέσα στις πόλεις και το χωριό να ενημύνεται. Ίσως σήμερα να υπάρχουν πολλές ευκολίες (δρόμοι, φως, νερό, τηλέφωνο) για να ζήσει κάποιος στο χωριό. Δυστυχώς όμως δεν είναι αρκετά. Λείπουν και άλλα βασικά μέσα και ο τρόπος ζωής. Η ζωή εκεί είναι πολύ δύσκολη, ιδίως κατά τους μήνες του ατελείωτου χειμώνα. Πάντως ο κόσμος σήμερα, οπουδήποτε και αν κατοικεί, έμαθε να ζει διαφορετικά, να κοιτάει το συμφέρον και τη δουλειά του και να μη δείχνει και τόσο ενδιαφέρον για τσ' τι κάνει ο συνάνθρωπός του ή για τα έθιμα του τόπου του. Τα Χριστούγεννα που θα βρεθείς στο χωριό θα έχεις την ευκαιρία να κάνεις αυτή τη διαπίστωση. Δεν πρόκειται ποτέ να ξαναζήσεις τις εκδηλώσεις και την ατμόσφαιρα της παλαιάς εκείνης εποχής. Δεν πρόκειται να δεις χαρτοπαίγνια, γλέντια και χορούς, ούτε ν' ακούσεις τραγούδια με το στόμα. Οι υποχρεώσεις και τα προβλήματα, το άγχος και η καθημερινή αγωνία έκοψαν το κέφι και το τραγούδι, περιόρισαν τη χαρά και την ευτυχία. Η βελτίωση της ζωής επέδρασε και στον τρόπο συμπεριφοράς των ανθρώπων. Από τότε που γέμισε η τσέπη, άδειασε η καρδιά και έσθισε το χαμόγελο.

Φανερά συγκινημένος, πικραμένος και προβληματισμένος ο συνομιλητής μου, σπκάνεται σιγά - σιγά και ενώ φεύγουμε μου λέει:

— Ποτέ δεν υπολόγιζα ότι θα βρω έτσι τα πράγματα. Δεν ξέρω ακόμα αν θα παραμείνω εδώ ή θα επιστρέψω εκεί που έζησα τόσα χρόνια με την οικογένειά μου, για να ζήσω τουλάχιστον με τις όμορφες αναμνήσεις.

ΚΩΔΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελ. 1

την έκδοσή της, είτε μέσα από την εφημερίδα, είτε σε κάθε σύναξη και εκδήλωση του συλλόγου, τόσο στην Αθήνα όσο και στο χωριό, δεν ευαισθητοποιήσαν παρά μόνο ελάχιστους.

Έτσι μοιραία φθάσαμε στη σημερινή πραγματικότητα που κάθε άλλα παρά ευχάριστη είναι.

Ο κίνδυνος να σταματήσει η έκδοση της εφημερίδας που ήδη βγαίνει με δίμηνη καθυστέρηση είναι πάρα πολύ μεγάλος.

Κρούομε, λοιπόν τον κώδωνα του κινδύνου! Εάν δεν ανασκουμπθούμε όλοι και να της δώσουμε ένα χέρι βοήθειας, αναπόφευκτα η εφημερίδα θα οδηγηθεί στο τέλος της.

Έχουμε τη γνώμη ότι είναι υποχρέωση και καθήκον όλων εκείνων που μπορούν, να συνδράμουν στη συνέχιση της έκδοσής της, Κοινότητα, Σύλλογοι, συγχωριανοί και φίλοι του συλλόγου μας, που έχουν τη δυνατότητα να βοηθήσουν, ας ευαισθητοποιηθούν και ας προσφέρουν τη βοήθειά τους πριν να είναι πολύ αργά.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Νέα του Χωριού

Α' ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ

Το έτος 1993 κατασκευάσθηκαν τα παρακάτω έργα στην Κοινότητα Φυλακτής:

	δρχ.
1. Κατασκευή δρόμου προς Κωστή προύπ.	3.000.000
2. Τιμεντόστρωση δρόμων Γανέικα, Μαντζιαρέικα προύπ.	2.000.000
3. Τιμεντόστρωση δρόμων Σιατρέικα, Λινέικα	700.000
4. Κατασκευή στέγαστρου στη θέση Αηλιάς πρ.	2.000.000
5. Αποπεράτωση Κοινοτικού Ξενώνα προύπ.	20.000.000
6. Εξοπλισμός Κοινοτικού Ξενώνα προύπ.	5.000.000

Β' ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΕΜΦΑΙΝΟΥΣΑ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΟΙΚ. ΕΤΟΥΣ 1992

1. Έξοδα παραστάσεως Προέδρου	1.133.000
2. Μεταφορά σκουπιδιών	499.500
3. Ύδρευση Συν. Καλύβια	3.404.327
4. Ειδική αποζημίωση (ταυτότητες)	180.000
5. Τιμεντόστρωση Κοιν. δρόμων	700.000
6. Διάνοιξη Κοιν. δρόμων	700.000
7. Χρεωλύσια	542.912
8. Κοινοτική Οδοποιία	999.978
9. Διάνοιξη δρόμου Κωστή	599.975
10. Τιμεντόστρωση δρόμου Καλύβια	1.499.925
11. Τιμεντόστρωση δρόμου Γιαννακέικα	250.000
12. Τιμεντόστρωση δρόμου Πλατείας	250.000
13. Έργο οδοποιίας (τεχνικά)	799.845
14. Ανέγερση Κοινοτικού Ξενώνα	53.000.000
15. Αποδοχές τακτικών υπαλλήλων	4.295.208
16. Έξοδα εισπρακτόρων	302.000
17. Συντήρηση δικτύου ύδρευσης	299.720

ΝΕΑ ΤΟΥ Α.Ο. ΦΥΛΑΚΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜ. ΒΟΥΖΑ

Το έτος 1993 ιδρύθηκε Ομάδα Ποδοσφαίρου με το όνομα «Α.Ο. ΦΥΛΑΚΤΗΣ» με έδρα τη Φυλακτή.

Φέτος αγωνίζεται στην Γ' Ερασιτεχνική Κατηγορία Καρδίτσας και μέχρι στιγμής βρίσκεται στη δεύτερη θέση της βαθμολογίας με 16 βαθμούς σε 7 αγώνες.

Το Δ.Σ. της ομάδας απαρτίζεται από τους Μαντζιάρη Γεώργιο, Βούζα Δημήτριο Κυριτσά Κων., Κορκοτάρα Κων. Σκρέτα Χρήστο.

Το Δ.Σ. της ομάδας ευχαριστεί τον κ. Αναστάσιο Ι. Παπαδούλη για τις ενέργειές του για κάποιο έγγραφο απ' την Αθήνα για να συμμετάσχει η ομάδα φέτος στο πρωτάθλημα.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Στις πρόσφατες Βουλευτικές εκλογές που έγιναν στις 10.10.1993 σε σύνολο 1.014 εγγεγραμμένων στα δύο εκλογικά τμήματα του χωριού μας ψήφισαν 841 και έλαβαν:

ΠΑΣΟΚ	436
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	316
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΟΙΞΗ	28
Κ.Κ.Ε.	21
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ	21

Λοιποί 13
Στο νομό μας εξελέγησαν 5 Βουλευτές, 3 από το ΠΑΣΟΚ και 2 από τη Νέα Δημοκρατία. Από το ΠΑΣΟΚ εξελέγησαν:

1. Σωτηρλής Δημήτρης	16.320
2. Καφαντάρης Ευρ.	12.074
3. Μπρακατσούλας Βασ.	11.283

Από τη Ν.Δ. εξελέγησαν:

1. Αναγνωστάπουλος Θ.	19.064
2. Σιούφας Δημήτριος	16.300

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΕΞΩΡΑΓΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΦΥΛΑΚΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Καλούνται όλα τα μέλη του συλλόγου μας καθώς επίσης και όσοι συγχωριανοί κατοικούν στην Αθήνα στην Τακτική Ετήσια Γενική Συνέλευση την Κυριακή 13 Φεβρουαρίου 1994 και ώρα 10 π.μ. στο καφενείο «ΕΞΑΡΧΕΙΑ» Εμμ. Μπενάκη 71, Εξάρχεια με τα παρακάτω θέματα:

1. Απολογισμός απερχόμενου Δ.Σ.
2. Προϋπολογισμός 1994.
3. «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ».
4. Προτάσεις μελών.
5. Εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ.

Η παρουσία και η συμμετοχή όλων των συγχωριανών μελών και μη του συλλόγου είναι απαραίτητη και καθοριστική για το μέλλον του συλλόγου μας.

Το Δ.Σ.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Μας έστειλαν εισφορές για την εφημερίδα οι παρακάτω συγχωριανοί τους οποίους ευχαριστούμε.	Φούλα Ζήση - Μπλάρια	5.000
Ηλίας Λ. Κωστής	Γεώργιος Κωστής	3.000
Αγγελος Γ. Βασιλάκος	Θεοφάνης Αλ. Τζίρος	5.000
Γεώργιος Α. Βασιλάκος	Θωμάς Γ. Γιαννάκος	2.000
Ευάγγελος Β. Κωστής	Δημ. Ι. Παπαδημητρίου	1.000
Γεωργία Καλλινίκου	Παναγ. Κ. Διαμαντής	1.000
Φρ. Τσιτσώνη - Φώτου	Βασίλειος Χ. Σιάτρας	3.000
Γεώργιος Αν. Νικολής	Μαίρη Παππη	3.000
Λενιώ Κυριτσά	Παναγιώτ. Λ. Γιαννάκος	2.000
Χαρ. Δ. Κιερασιώτης	Βασίλειος Αν. Αλεξίου	2.000
Ιωάννης Λ. Κωστής	Ιάκωβος Χαλκίδης	2.000
Φρ. Μπιλάλη - Τσιαμαντά	Ιωάννης Γ. Αλεξίου	2.000
	Βασίλειος Θ. Κωστής	2.000
	Βασίλειος Αν. Γούλας	4.000
	Αικ. Αλεξίου - Κωστούλα	1.000

ΣΤΙΣ 29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ '94

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ

Στην κοσμική ταβέρνα «ΤΟ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ» στο Πολύγωνο, θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 29.1.94 ο ετήσιος χορός του συλλόγου μας.

Εκτός από το καλλιτεχνικό πρόγραμμα της ταβέρνας που περιλαμβάνει λαϊκή, νησιώτικη και δημοτική μουσική, εξασφαλίσαμε και τη συμμετοχή του κορυφαίου τραγουδιστή δημοτικών τραγουδιών ΚΩΣΤΑ ΝΑΚΑ με την ορχήστρα του (κλαρίνο και βιολί).

Η διεύθυνση της ταβέρνας είναι Μητροπέτροβα 25, πλατεία Ελευθερίου Βενιζέλου, ΠΟΛΥΓΩΝΟ, τηλ. 64.20.592, ακριβώς στο τέρμα του λεωφορείου Καισαριανή - Πολύγωνο.